

Natalija Dragoja

Gradska knjižnica, Knjižnice grada Zagreba

natalija.dragoja@kgz.hr

ISSN 1845-2434

[CC BY 4.0](#)

Isabella Mauro

Hrvatski centar za dječju knjigu, Knjižnice grada Zagreba

isabella.mauro@kgz.hr

Maela Rakočević Uvodić

Gradska knjižnica, Knjižnice grada Zagreba

maela.rakocevic@kgz.hr

Odrastanje uz knjigu i film

Growing up with books and movies

Stručni rad

Sažetak: Odjel za djecu i mladež Gradske knjižnice, Hrvatski centar za dječju knjigu te Medioteka Gradske knjižnice svoju su dugogodišnju suradnju pobliže predstavili izložbom *Odrastanje uz knjigu i film* tijekom Mjeseca hrvatske knjige 2022. godine. Glavna okosnica izložbe su dva projekta – *Najčitatelj godine* i *Dječji žiri Nagrade 'Grigor Vitez'*, koji dodjeljuje Nagradu *Ptičica* te programi i aktivnosti koje ova tri odjela provode u svrhu poticanja čitanja djece i mladih. U članku se navode ciljevi i metode poticanja čitanja koji se provode na svim razinama odgoja i obrazovanja djece i mladih.

Ključne riječi: Knjižnice grada Zagreba, Nagrada *Ptičica*, *Najčitatelj godine*, poticanje čitanja, preporuke knjiga i filmova za djecu i mlade

Uvod

Polazeći od činjenice da je narodnim knjižnicama čitanje glavni kulturno-društveni zadatak i osnovna djelatnost, poticanje čitanja djece i mladih jedna je od glavnih zadaća dječjeg knjižničara koju postiže svakodnevnim radom, ostvarivanjem poslovnih rezultata kroz različite aktivnosti, radionice, programe, projekte, izložbe te svim programima koji se provode u knjižnicama ili im je knjižnica organizator.

Iako se u knjižnicama svakodnevno mogu pratiti mnogobrojni programi vezani uz čitanje, u Mjesecu hrvatske knjige na čitanje se stavlja poseban naglasak i svake se godine tijekom trajanja manifestacije, od 15. listopada do 15. studenoga, odvijaju raznovrsni programi

poticanja čitanja u svim knjižnicama u Republici Hrvatskoj. Mjesec hrvatske knjige 2022. bio je posvećen mladima jer je upravo 2022. godina proglašena Europskom godinom mladih. Tema je glasila *Generacija K*, aludirajući na postojeće podjele generacija te stavljajući naglasak na dva ključna pojma – knjigu i knjižnicu, dok je moto glasilo *Misli na sebe – čitaj!* (Mjesec hrvatske knjige, 2022).

Povezano s temom mladih, u Mjesecu hrvatske knjige 2022. tri su odjela Gradske knjižnice Knjižnica grada Zagreba osmislila i organizirala izložbu u auli Gradske knjižnice *Odrastanje uz knjigu i film* u trajanju od 19. listopada do 26. studenoga 2022. godine: Odjel za djecu i mladež, Hrvatski centar za dječju knjigu i Medioteka. Kroz plakate, knjige, DVD-e, Blu-ray diskove i različite prigodne materijale na izložbi je predstavljen projekt za poticanje čitanja djece i mladih *Najčitatelj godine* koji više od dva desetljeća organizira i provodi Odjel za djecu i mladež Gradske knjižnice. Izložene su najdraže knjige po izboru pobjednika natjecanja, mladih od 12 do 14 godina, njihove izjave o čitanju i čitateljski interesi. Hrvatski centar za dječju knjigu predstavio je knjige za koje su njihovi autori dobili Nagradu *Ptičica* – nagradu Dječjeg žirija Nagrade *Grigor Vitez* od 2017. do 2021. godine, a Medioteka je predstavila odabrane filmove za djecu i mlade na DVD-u i Blu-ray disku ekranizirane prema književnim predlošcima (*Odrastanje uz knjigu i film*).

Za razliku od funkcionalnog čitanja kojem je svrha učenje i obrazovanje, koje je često nametnuto izvana i obično se pripisuje školskim knjižnicama, čitanje iz užitka vezano je uz interese pojedinca (Stričević, 2009: 44) i pripisuje se narodnim knjižnicama, stoga je namjera autorica izložbe bila predstaviti i staviti naglasak na knjige i filmove koje su djeca i mladi izdvojili, odabrali, izdvojili kao najbolje i u konačnici preporučili za čitanje svojim vršnjacima. Budući da je čitanje književnosti trening uživanja u misli i osjećaje drugih (Kovač, 2021: 77), preporuke mladih čitatelja svojim vršnjacima predstavljaju važnu kariku u spajanju knjiga s mladima koji u osjetljivoj dobi često nerado prihvaćaju preporuke i savjete s kojima se ne slažu i njihovi vršnjaci. S druge strane, izložba je predstavila mnoštvo filmova koji su snimljeni na temelju književnog predloška, a to su uvijek tražene i poželjne preporuke u svakodnevnom radu knjižničara u Medioteci Gradske knjižnice.

Treba naglasiti da je izložba *Odrastanje uz knjigu i film* organizirana u suradnji između tri odjela koja dijele zajedničku adresu, Starčevićev trg 4, i blisko surađuju u provedbi svakodnevnih aktivnosti, stručnih poslova, zajedničkih tjednih i mjesečnih programa i projekata na godišnjoj i nacionalnoj razini. Poticanje čitanja provlači se kroz sve njihove poslove i zadatke koje provode i ciljeve koje dostižu.

Odjel za djecu i mladež Gradske knjižnice: projekt *Najčitatelj godine*

U Knjižnicama grada Zagreba provode se različiti programi i projekti s ciljem poticanja

čitanja djece i mladih (igraonice za najmanju djecu, pričaonice za predškolce, edukativne i kreativne radionice, čitateljske klubove i drugo). Jedan od projekata za poticanje čitanja djece starije osnovnoškolske dobi (uzrast od 6. do 8. razreda) *Najčitatelj godine*, više od dvadeset godina organizira i provodi Odjel za djecu i mladež Gradske knjižnice, na razini mreže Knjižnica grada Zagreba. Osmišljen je s ciljem da dodatno motivira i ohrabri mlade da ustraju na svom čitateljskom putu, jer su iskustva u radu s djecom i mladima pokazala da im u vrijeme kada ulaze u tinejdžerske godine opada čitateljski interes. Trideset i devet dječjih odjela mreže Knjižnica grada Zagreba biraju svog najčitatelja (dijete u dobi od 12 do 14 godina) koji je prema statistici posudbe sustava ZaKi u protekloj godini pročitao najveći broj knjiga. U izboru najčitatelja, osim statistike posudbe, važna je i prosudba dječjih knjižničara. Najčitatelj je dijete kojeg su i knjižničari prepoznali kao marljivog člana knjižnice koji rado dolazi u knjižnicu, razgovara o knjigama i traži savjet. Svi najčitatelji čine top-listu, a na vrhu je pobjednik – najčitatelj Knjižnica grada Zagreba. Odjel organizira konferenciju za medije na kojoj se pobjedniku uručuju vrijedne nagrade koje osiguravaju dugogodišnji partneri u projektu, a Knjižnice grada Zagreba pobjednika nagrađuju besplatnim članstvom do navršene 18. godine života. Za sve najčitatelje, njihove prijatelje i knjižničare organizira se završna svečanost na kojoj, uz posebno osmišljen zabavni program, nastupa KGZ-bend, članovi kazališnih grupa dječjih odjela s predstavom, mladi glazbenici ili drugi umjetnici (Čičko, 2010: 106–107). Najčitateljima se na svečanosti uručuju nagrade, knjige koje osiguravaju ugledne nakladničke kuće, dugogodišnji partneri u projektu. Knjižnica se djeci tom prigodom približava kao mjesto druženja, zabave i prostor u kojem mogu upoznati nove prijatelje sličnih interesa. Važno je napomenuti da svaki dječji odjel iz mreže Knjižnica grada Zagreba za svog najčitatelja izrađuje plakat na kojem predstavlja njegove čitateljske interese, najdraže knjige, hobije i slično. Osim što se isticanjem plakata odaje priznanje djetetu za čitateljski trud, plakati su poticajan način privlačenja pažnje druge djece i preporuka za posudbu i čitanje knjiga koje su odabrali njihovi vršnjaci.

Do sada je dvadeset i dvoje djece proglašeno *Najčitateljem* (sedam dječaka i petnaest djevojčica), a na 15. obljetnicu projekta proglašena su dva pobjednika. Prema statistikama posudbe svaki je najčitatelj pročitao više od sto knjiga godišnje (dvije do tri knjige tjedno), što su doista impresivne brojke. Na temelju intervjua prikupljenih tijekom proteklih godina, koje su pobjednici davali na konferenciji za medije, pokazalo se da su najčitatelji uspješni učenici koji ne mogu zamisliti dan bez knjige i čitanja. Čitaju jer ih čitanje opušta i uz čitanje zaboravljaju na brige, obaveze i probleme. U njihovim se obiteljima mnogo čita od njihove najranije dobi, a djeca su učlanjena u knjižnicu, kupuju knjige, s roditeljima posjećuju sajam knjiga Interliber, a i njihovi roditelji također vole čitati. Osim čitanja imaju mnogo drugih interesa, sport, različite nastavne i izvannastavne aktivnosti, hobije, kreativne aktivnosti, učenje stranih jezika, vrtlarstvo, kuhanje i druge. Najviše vole čitati fantastiku i pustolovne romane, knjige o odrastanju i stripove.

Najčitatelji, djeca koja čitaju s voljom i užitkom, pobudila su interes javnosti, zanimanje medija i društva, a svojim primjerom i preporukama knjiga pobudili su i interes među svojim vršnjacima, korisnicima knjižnice tinejdžerske dobi. U povodu obilježavanja 20. obljetnice projekta, snimljen je i kratki film *NAJčitatelj Knjižnica grada Zagreba – prvih 20 godina*.

Slika 1. Izložba Odrastanje uz knjigu u auli Gradske knjižnice

Bibliografija u nastavku sadrži najdraže knjige po izboru pobjednika – najčitatelja Knjižnica grada Zagreba u razdoblju od 2001. do 2021. godine, knjige koje su naveli u informacijama o sebi i izjavama za medije. Naslovi su navedeni abecednim redom.

1. Allende, I. (2003) *Grad zvijeri*. Zagreb: Vuković & Runjić.
2. Brashares, A. (2003) *Sestre po trapericama*. Zagreb: Algoritam.
3. Cabot, M. P. (2002) *Princezini dnevnic*. Zagreb: Algoritam.
4. Coats, L. (2004) *100 grčkih mitova*. Zagreb: Mozaik knjiga.
5. Creech, S. (2004) *Rubindol*. Zagreb: Algoritam.
6. Green, J. (2013) *Greška u našim zvijezdama*. Zagreb: Profil knjiga.
7. Kaye, M. (2005) *Dijelovi koji nedostaju*. Zagreb: Grlica.
8. Krisp, C. (2016) *Samo ne Ivy Pocket*. Zagreb: Profil knjiga.
9. Kušan, I. (2015) *Koko i duhovi*. Zagreb: Znanje.
10. Maas, S. J. (2016) *Prijestolje od stakla*. Zagreb: Fokus komunikacije.
11. Malley, G. (2009) *Deklaracija*. Zagreb: Algoritam.
12. Meyer, S. (2006) *Sumrak*. Zagreb: Algoritam.
13. Owen, J. A. (2010) *Tu su zmajevi*. Zagreb: Algoritam.
14. Paolini, C. (2004) *Eragon*. Zagreb: Kapitol.
15. Plichota, A. (2011) *Nevidljivi svijet*. Zagreb: Školska knjiga.
16. Roberts, D. i Leslie, J. (2007) *Uzmi me : sve što bismo trebali znati...* Zagreb: Znanje.
17. Roth, V. (2012) *Različita*. Zagreb: Naklada Ljevak.
18. Rowling, J. K. (2000) *Harry Potter i kamen mudraca*. Zagreb: Algoritam.

19. Rowling, J. K. (2008) *Harry Potter i princ miješane krvi*. Zagreb: Algoritam.
20. Schwab, G. (1998) *Najljepše priče klasične starine*. 2 sv. Varaždin: „Katarina Zrinski“.
21. Stine, R. L. (2005) *Kad padne mrak*. Zagreb: Algoritam.
22. Tolkien, J. R. R. (1995) *Hobit*. Zagreb: Algoritam.

Hrvatski centar za dječju knjigu: Nagrada *Ptičica* Dječjeg žirija Nagrade *Grigor Vitez*

Savez društava „Naša Djeca“ Hrvatske od 1967. godine organizira Nagradu *Grigor Vitez*, najstariju i najveću hrvatsku godišnju nagradu za književnost za djecu i mlade. Stručno povjerenstvo Nagrade *Grigor Vitez* dodjeljuje nagrade autorima za najbolje književno djelo za djecu, najbolje književno djelo za mlade, najbolje ilustracije u knjigama za mlađu dob djece i najbolje ilustracije u knjigama za stariju dob djece. Pored navedenih nagrada, Stručno povjerenstvo dodjeljuje pohvale i priznanja autorima, urednicima i nakladnicima (Nagrada *Grigor Vitez*). Nakon pedeset godina postojanja, u suradnji s Hrvatskim centrom za dječju knjigu pri Knjižnicama grada Zagreba, 2017. godine Savez društava „Naša djeca“ Hrvatske pokreće Dječji žiri Nagrade *Grigor Vitez*. Dječji žiri čini petero učenika viših razreda osnovne škole koji se svake godine biraju u suradnji s knjižničarima iz mreže Knjižnica grada Zagreba (Mauro, 2021: 123). Ravnopravno sa stručnim povjerenstvom i neovisno o njemu, Dječji žiri svake godine dodjeljuje dvije nagrade *Ptičica* u kategorijama za tekst i ilustraciju. Dodjela nagrade znači biranje najboljih knjiga koje uključuje niz složenih zadataka u kojima sudjeluju članovi Dječjeg žirija (Mauro, 2022: 388–389): čitanje knjiga u finalu Nagrade *Grigor Vitez*, bodovanje svake knjige, sudjelovanje na sjednici, pisanje obrazloženja i aktivno sudjelovanje u završnoj svečanosti dodjele Nagrade *Grigor Vitez*. Sve se nagrade *Grigor Vitez* dodjeljuju za knjige objavljene u protekloj godini. Tijekom pet godina djelovanja Dječjeg žirija, od 2018. do 2022. godine (za nagrade od 2017. do 2021. godine), Dječji žiri dodijelio je deset nagrada (Hrvatski centar za dječju knjigu).

Slijede dobitnici Nagrade *Ptičica* u dvije kategorije, kronološkim redom nagrađivanja:

1. kategorija: najbolja prozna, pjesnička ili dramska knjiga (nagrada piscu):

- ⇒ Vlado Rajić za roman *Mačak s četvrtog kata*
(Zagreb: Hrvatsko društvo književnika za djecu i mlade, 2017.)
- ⇒ Ivana Guljašević Kuman za roman *Drugačija*
(Zagreb: Igubuka, 2018.)
- ⇒ Morea Banićević za roman *Dvojnici iz tame*
(Zagreb: Hangar 7, 2019.)

- ⇒ Ivana Šojat za roman *Zmajevi koje ne lete* (Zagreb: Naklada Ljevak, 2020.)
- ⇒ Krunoslav Mikulan za roman *Škola u opasnosti* (Zagreb: Naklada Ljevak, 2021.).

2. kategorija: najbolja slikovnica (nagrada piscu i ilustratoru) ili najbolja ilustrirana knjiga (nagrada ilustratoru):

- ⇒ Marsela Hajdinjak za ilustracije u knjizi Ludwiga Bauera *Nuru N-zuri : lavov povratak* (Zagreb: Sipar, 2017.)
- ⇒ Nika Sarajlija za ilustracije u slikovnici Dijane Merey Sarajlija *Ovca koja je željela puno novca* (Zagreb: vlast. nakl., 2018.)
- ⇒ Jelena Brezovec i Nikolina Manojlović Vračar za slikovnicu *Oblak u žutom kaputu* (Zagreb: Evenio, 2019.)
- ⇒ Vendi Vernić za ilustracije u ilustriranoj knjizi Eugenea Ionescoa *Priče 1, 2, 3, 4* (Zagreb: Mala zvona, 2020.)
- ⇒ Sanja Lovrenčić i Vendi Vernić za slikovnicu *Luda kuća* (Zagreb: Mala zvona, 2021.).

Početak godine voditeljica Dječjeg žirija uputi poziv knjižničarima za organiziranjem novog Dječjeg žirija (član se može biti samo jednom), a knjižničari, koji najbolje poznaju djecu s kojom svakodnevno komuniciraju, predlažu članove žirija koji rado i s puno entuzijazma obave svaki svoj zadatak vezan uz Dječji žiri te na kraju uvijek naglase da im je bila čast i veselje biti članom Dječjeg žirija Nagrade *Grigor Vitez* (Ekskluzivni intervju, 2020).

Članovi Dječjeg žirija svake se godine ozbiljno angažiraju oko zahtjevnog posla biranja najboljih knjiga i izdavanja pobjednika što je vidljivo i po obrazloženjima sastavljenima prema njihovim riječima, službeno objavljenim na mrežnim stranicama Saveza društava „Naša djeca“ Hrvatske koja oni i osobno predstave na svečanosti dodjele Nagrada *Grigor Vitez*. Obrazloženja Dječjeg žirija za Nagradu *Ptičica*, koja se mogu naći na mrežnim stranicama Saveza društava „Naša djeca“ Hrvatske (Obrazloženja, 2019; Obrazloženja, 2020; Obrazloženja, 2021; Obrazloženja, 2022), mogu biti korisna kao vrijedna preporuka za čitanje djeci, knjižničarima, učiteljima i roditeljima u svakodnevnoj potrazi za knjigama koje djeca preporučuju djeci.

Slika 2. Izložba Odrastanje uz knjigu u auli Gradske knjižnice

Medioteka : ekranizacijom do poticanja čitanja

Medioteka je zbirka zvučne, audiovizualne i elektroničke građe koja se nalazi na Odjelu za djecu i mladež Gradske knjižnice. Fond Medioteka čini zvučna, audiovizualna i elektronička građa na različitim medijima, a budući da se Medioteka nalazi na Odjelu za djecu i mladež, svi sadržaji koji se nabavljaju namijenjeni su i primjereni upravo dječjem uzrastu i mladima. Posebna pozornost pridaje se kvaliteti građe i njenim obrazovnim vrijednostima. U fondu se nalaze kratkometražni i dugometražni animirani filmovi, igrani filmovi za djecu i mlade, ekranizacije književnih djela, dokumentarni filmovi obrazovnog sadržaja, zvučne knjige i glazba za djecu, edukativni softver za djecu domaćih izdavača, micro:bitovi, tečajevi stranih jezika te razne igre namijenjene igranju na računalu i igraćim konzolama u prostoru Medioteka. Medioteka organizira različite programe i aktivnosti za djecu i mlade uz naglasak na pedagoško-animatorske aktivnosti koje se organiziraju za djecu predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta (Gradska knjižnica – Medioteka). Jedna od takvih aktivnosti je *Škola u gostima* koja se realizira za djecu školskog uzrasta koja s učiteljima dolaze u knjižnicu kako bi se u širem smislu s njom upoznala. Tom prigodom djeca se upoznaju s Mediotekom, njenim prostorom, zbirkama i aktivnostima. Za ilustraciju, učenici najčešće gledaju film vezan uz školsku lekturu (Hajsig, 2006: 43).

U hrvatskoj se odgojno-obrazovnoj praksi film najčešće koristi kao nastavni sadržaj. Prema Nastavnom planu i programu (Nastavni plan i program za osnovnu školu, 2006) u nižim razredima osnovne škole ciljevi su obrade filma, kao samostalnog umjetničkog djela, osposobiti učenike za gledanje, primanje (receptiju) i interpretaciju filmskog djela, usvojiti osnovno filmsko pojmovlje, razviti sposobnost praćenja i vrednovanja na primjereno odabranim filmovima. Filmovi često nastaju na temelju književnih djela pa tada govorimo o filmskoj ekranizaciji. Filmska ekranizacija ili filmska interpretacija književnog djela samostalna je redateljeva kreacija kojoj je književni predložak poslužio za stvaranje filma

(Vrdoljak, 2017: 27). Filmovi inspirirani književnim djelima nude dodatni izazov usporedbe s predloškom pa bi gledanje filmske adaptacije trebalo potaknuti učenike na dopunjavanje čitanjem književnog predloška. Pomoću filmskih ekranizacija učenici mogu dublje proniknuti u književno djelo i usporednom analizom, pod vodstvom nastavnika i knjižničara, utvrditi sličnosti i razlike između književnog predloška i filmske ekranizacije. Na taj način učenici razvijaju analitičke i raspravljačke vještine te kritičko mišljenje. Nastava filma uobičajeno se provodi unutar programa nastavnog predmeta Hrvatski jezik, područje medijska kultura (Vukojević i Viher, 2019: 81). Uz nastavnika, knjižničari kreativnim pristupom gledanja filmske ekranizacije pružaju podršku odgojno-obrazovnom procesu te mogu potaknuti učenike da od pasivnog promatrača filma postanu aktivni sudionici komentiranjem odgledanog. Film može biti snažan poticaj za čitanje knjige koja je poslužila kao predložak te potaknuti učenike na čitanje i drugih djela autora književnog predloška prema kojem je snimljena filmska ekranizacija ili zatražiti knjižničara preporuku tematski sličnih naslova književnih djela. Važnu ulogu u cijelom procesu imaju dobro pripremljen uvod u filmsku projekciju i metodički osmišljena faza nakon završetka gledanja filma što predstavlja kvalitetnu osnovu za obrazovnu primjenu filma u nastavi. Osim toga, film nije samo sadržaj i struktura već nudi i izaziva emocije što je dodatni poticaj za postizanje empatije kod učenika i pobuđivanje znatiželje (Pliško Horvat, 2012: 3).

Zbog svega navedenog, na izložbi *Odrastanje uz knjigu i film* bili su izloženi popularni naslovi za djecu i mlade snimljeni prema književnom predlošku iz fonda Mediateke.

Filmografija djela izloženih na izložbi navedena su abecednim redom prema naslovu djela:

1. *Alisa u Zemlji čudesa* (2010) Redatelj Tim Burton. Zagreb: Continental film. [BD]
2. *Anka* (2017) Redatelj Dejan Aćimović. Zagreb: Blitz film. [DVD]
3. *Charlie i tvornica čokolade* (2009) Redatelj Tim Burton. Zagreb: Continental film. [BD]
4. *Čarobne hlače 2* (2008) Redateljica Sanaa Hamri. Zagreb: Continental film. [DVD]
5. *Čudesna šuma* (2011) Redatelj Milan Blažeković. Zagreb: Croatia film. [DVD]
6. *Čudnovate zgode šegrta Hlapića* (2011) Redatelj Milan Blažeković. Zagreb: Croatia film. [DVD]
7. *Dom gospođice Peregrine za čudnovatu djecu* (2017) Redatelj Tim Burton. Zagreb: Menart. [BD]
8. *Družba Pere Kvržice* (2011) Redatelj Vladimir Tadej. Zagreb: Croatia film. [DVD]
9. *Duh u močvari* (2007) Redatelj Branko Ištvančić. Zagreb: Blitz film. [DVD]
10. *Emil i detektivi* (2008) Redateljica Franziska Buch. Zagreb: VTI. [DVD]
11. *Eragon* (2007) Redatelj Stefen Fangmeier. Zagreb: Continental film. [DVD]
12. *Gospodar prstenova : dvije kule* (2003) Redatelj Peter Jackson. Zagreb: Menart. [DVD]
13. *Gospodar prstenova : povratak kralja* (2004) Redatelj Peter Jackson. Zagreb: Menart. [DVD]
14. *Gospodar prstenova : prstenova družina* (2002) Redatelj Peter Jackson. Zagreb:

- Continental film. [DVD]
15. *Gregov dnevnik* (2011) Redatelj Thor Freudenthal. Zagreb: Continental film. [DVD]
 16. *Gregov dnevnik 2 : Rodrickova pravila* (2011) Redatelj David Bowers. Zagreb: Continental film. [DVD]
 17. *Gregov dnevnik 3 : pasje godine* (2012) Redatelj David Bowers. Zagreb: Continental film. [DVD]
 18. *Harry Potter i darovi smrti : 1. dio* (2011) Redatelj David Yates. Zagreb: Continental film. [BD]
 19. *Harry Potter i darovi smrti : 2. dio* (2011) Redatelj David Yates. Zagreb: Continental film. [BD]
 20. *Harry Potter i kamen mudraca* (2008) Redatelj Chris Columbus. Zagreb: Continental film. [BD]
 21. *Harry Potter i kamen mudraca* (2009) Redatelj Chris Columbus. Zagreb: Continental film. [DVD]
 22. *Harry Potter i odaja tajni* (2008) Redatelj Chris Columbus. Zagreb: Continental film. [BD]
 23. *Harry Potter i plameni pehar* (2008) Redatelj Mike Newell. Zagreb: Continental film. [BD]
 24. *Harry Potter i princ miješane krvi* (2009) Redatelj David Yates. Zagreb: Continental film. [BD]
 25. *Harry Potter i red feniksa* (2008) Redatelj David Yates. Zagreb: Continental film. [BD]
 26. *Harry Potter i zatočenik Azkabana* (2008) Redatelj Alfonso Cuaron. Zagreb: Continental film. [BD]
 27. *Hobit : bitka pet vojski* (2015) Redatelj Peter Jackson. Zagreb: Menart. [BD]
 28. *Hobit : neočekivano putovanje* (2013) Redatelj Peter Jackson. Zagreb: Continental film. [BD]
 29. *Hobit : Smaugova pustoš* (2014) Redatelj Peter Jackson. Zagreb: Menart. [BD]
 30. *Koko i duhovi* (2012) Redatelj Daniel Kušan. Zagreb: Continental film. [DVD]
 31. *Ljubav ili smrt* (2015) Redatelj Daniel Kušan. Zagreb: Kinorama. [DVD]
 32. *Mali princ* (2008) Redatelj Stanley Donen. Zagreb: Blitz film. [DVD]
 33. *Medvjedić Winnie* (2011) Redatelji Stephen Anderson i Don Hall. Zagreb: Continental film. [DVD]
 34. *Odjednom princeza* (cop. 2001) Redatelj Garry Marshall. Zagreb: Continental film. [DVD]
 35. *Oliver Twist* (2005) Redatelj Roman Polanski. Zagreb: Blitz film. [DVD]
 36. *Pinokio : 70. obljetnica* (2014) Redatelji Hamilton Luske i Ben Sharpsteen. Zagreb: Menart. [DVD]
 37. *Ponovno princeza : kraljevsko vjenčanje* (cop. 2004) Redatelj Gary Marshall. Zagreb: Continental film. [DVD]

38. *Pustolovine Hucka Finna* (1999) Redatelj Stephen Sommers. Zagreb: Issa film. [DVD]
39. *Različita* (2014) Redatelj Neil Burger. Zagreb: Blitz film. [DVD]
40. *Sumrak* (2009) Redateljica Catherine Hardwicke. Zagreb: Blitz film. [DVD]
41. *Tko pjeva zlo ne misli* (2007) Redatelj Krešo Golik. Zagreb: Croatia film. [DVD]
42. *Vlak u snijegu* (2009) Redatelj Mate Relja. Zagreb: Croatia film. [DVD]
43. *Zagonetni dječak* (2013) Redatelj Dražen Žarković. Zagreb: Kinorama. [DVD]

Zaključak

U Knjižnicama grada Zagreba organiziraju se i provode brojni i raznovrsni programi za djecu i mlade s ciljem poticanja čitanja. Neki od njih imaju više od dva desetljeća dugu tradiciju poput *Najčitatelja godine*. S druge strane pojavljuju se i novi projekti kao što je organizacija *Dječjeg žirija Nagrade 'Grigor Vitez'*, kojega već šestu godinu organizira Hrvatski centar za dječju knjigu. Oba projekta provode se na razini mreže Knjižnica grada Zagreba i uključuju djecu starijeg školskog uzrasta, strastvene čitatelje koji čitaju iz čistog užitka. Poticanje čitanja provodi se i putem predstavljanja medija bliskih mladima, kao što su film i filmske ekranizacije koje su nastale prema književnim predlošcima. Izlaganje knjižnične građe na izložbama ili predstavljanje pozitivnih primjera iz prakse kao što su preporuke mladih koji su odrastali uz knjigu i film svojim vršnjacima poticajan je način da se zainteresiraju i ostali čitatelji koji tek trebaju pronaći zanimljiv sadržaj za sebe, knjigu ili film koji u knjižnici čekaju upravo njih.

Literatura

1. Čičko, H. (2010) *Odrastanje uz knjigu : 60 godina prve dječje knjižnice u Hrvatskoj*. Zagreb: Knjižnice grada Zagreba.
2. *Ekskluzivni intervju : odgovaraju : članovi Dječjeg žirija Nagrade „Grigor Vitez“ za 2019.* (2020) Savez društava „Naša djeca“ Hrvatske. Dostupno na: <https://savez-dnd.hr/intervju-s-clanovima-djecjeg-zirija-nagrade-grigor-vitez-2019/> [06.02.2023]
3. Hajsig, D. (2006) Neknjižna građa u Medioteci Gradske knjižnice u Zagrebu. U: Javor, R. i Štefančić, S. (ur.) *Knjižnica i mediji : zbornik*. Zagreb: Knjižnice grada Zagreba. Str. 41–46.
4. *Hrvatski centar za dječju knjigu: Nagrada "Grigor Vitez"*. Knjižnice grada Zagreba. Dostupno na: <https://www.kgz.hr/hr/knjiznice/hrvatski-centar-za-djecju-knjigu/hrvatske-nagrade-za-djecju-knjigu-7431/nagrada-grigor-vitez-7439/7439> [06.02.2023.]
5. Kovač, M. (2021) *Čitam, da se pročitam : deset razloga za čitanje knjiga u digitalno doba*. Zagreb: Naklada Ljevak.
6. Mauro, I. (2021) Hrvatski centar za dječju knjigu. U: Meić, I. (ur.) *Gradska knjižnica u*

- Zagrebu : *ususret novom vremenu*. Zagreb: Knjižnice grada Zagreba. Str. 116–129.
7. Mauro, I. (2022) Poticanje čitanja u Knjižnicama grada Zagreba kroz dječji žiri nagrade "Grigor Vitez". *Vjesnik bibliotekara Hrvatske*, 65(1), str. 381–396. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/278557> [06.02.2023]
 8. *Mjesec hrvatske knjige 2022*. (2022) Mjesec hrvatske knjige. Dostupno na: <https://www.mhk.hr/mjesec-hrvatske-knjige-2022> [06.02.2023.]
 9. Nagrada "Grigor Vitez". Savez društava "Naša djeca" Hrvatske. Dostupno na: <https://savez-dnd.hr/sto-radimo/nagrada-grigor-vitez/> [07.02.2023.]
 10. *NAJčitatelj Knjižnica grada Zagreba – prvih 20 godina* (2021) Knjižnice grada Zagreba. YouTube, 20. 5. Dostupno na: <https://www.youtube.com/watch?v=YrnyGFrX0wA> [26.02.2023.]
 11. Nastavni plan i program za osnovnu školu (2006) *Narodne novine* 102, 2319. Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2006_09_102_2319.html [03.04.2023.]
 12. *O Medioteci*. Knjižnice grada Zagreba. Dostupno na: <https://www.kgz.hr/hr/knjiznice/gradska-knjiznica-medioteka/o-medioteცი/578> [23.02.2023.]
 13. *Obrazloženja dječjeg žirija Nagrade „Grigor Vitez“ za 2018. godinu* (2019) Savez društava „Naša djeca“ Hrvatske. Dostupno na: <http://www.savez-dnd.hr/wp-content/uploads/2019/04/Obrazlo%20enje-Final-Pti%20Dica-2018-.pdf-FINAL.pdf> [06.02.2023.]
 14. *Obrazloženja dječjeg žirija Nagrade „Grigor Vitez“ 2019.* (2020) Savez društava „Naša djeca“ Hrvatske. Dostupno na: <https://savez-dnd.hr/wp-content/uploads/2021/06/Obrazlozenja-Djecjeg-zirija-NGV-2020.-1.pdf> [06.02.2023.]
 15. *Obrazloženja dječjeg žirija Nagrade „Grigor Vitez“ 2020.* (2021) Savez društava „Naša djeca“ Hrvatske. Dostupno na: <https://savez-dnd.hr/wp-content/uploads/2020/04/Obrazlo%20enja-Dje%20Djeg-%20Eirija-NGV-2019..pdf> [06.02.2023.]
 16. *Obrazloženje dječjeg žirija Nagrade „Grigor Vitez“ za 2021. godinu.* (2022) Savez društava „Naša djeca“ Hrvatske. Dostupno na: <https://savez-dnd.hr/wp-content/uploads/2022/07/Djecji-ziri-2021-obrazlozenja-.pdf> [06.02.2023.]
 17. *Odrastanje uz knjigu i film*. Knjižnice grada Zagreba. Dostupno na: <https://www.kgz.hr/hr/dogadjanja/odrastanje-uz-knjigu-i-film/61568> [06.02.2023.]
 18. Pliško Horvat, E. (2012) Od knjige do filma i natrag. *Knjižničari.hr*. Dostupno na: https://www.knjiznicari.hr/UDK02/images/0/04/Od_knjige_do_filma_i_natrag%20tekst_-_Elda_Pli%20ko_Horvat.pdf [23.02.2023.]
 19. Stričević, I. (2009) Čitanje u kontekstu školskih i narodnih knjižnica : uloga knjižnica u poticanju funkcionalnog čitanja i čitanja iz užitka. U: Javor, R. (ur.) *Čitanje - obaveza ili užitak : zbornik*. Zagreb: Knjižnice grada Zagreba. Str. 41–49.
 20. Vrdoljak, J. M. A. (2017) *Filmske ekranizacije hrvatskih dramskih tekstova*. Doktorski rad. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu. Dostupno na: <http://darhiv.ffzg.unizg.hr/id/>

[eprint/10335/1/Vrdoljak Jelena Morana Ana.pdf](#) [23.02.2023.]

21. Vukojević, Z. i Viher, J. (2019) Metodički pristup ekranizaciji književnoga djela u primarnom obrazovanju. *Školski vjesnik : časopis za pedagoški teoriju i praksu*, 68 (1), str. 79–94. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/file/335244> [23.02.2023.]